

Gbanj Kaai Ate Pɔɔl A Liŋ A Nmarisi A Te TIMOTI La

¹ Mi, Pɔɔl ale a nmarisi gbanjka de. Baai ale lueri mu ayen m chim tuimtomdo la, ale, Naawen waai ale ka ti varibasido la ale Yeezu Kirisita waai ate ti ta yiila wa jigi la. Bala ale maa chaab a lueri mu.

² Mi a nmarisi gbanjka de a te ka fi, Timoti m biika waai ate mi a sak fu ate fi ta siaka ale Yeezu Kirisita la. Naawen ti Kowa ale ti Nyɔnɔwa Yeezu Kirisita ale niak fu abe ba ta jirim ale fu abe ba basi ate fi boro ale suyogini.

³ Mi a yaali ayen ka fi wari Efisos tenka juijui ate fi boro yogyogla de la. M daam poom weeni fu ka dila dii po ate m jam a cheŋ Masidoniya tenka la. Dii nyiŋ la, fi dek seba ayen nuruba ba gela ale bo dula jigini a sak venta wie. Weeni ba ayen ba basi dii ate ba a sak la. ⁴ Weeni ba ayen ba pa sunsuelimaŋa ale ba daa meena kokpiensa wie sinsaŋŋa a basi, dii nyiŋ la, ba sinsaŋŋa a nye ate ka nuruba a nak nampaga ale chaab daa meena. Ba ale a nye dii la, a kan basi ate nuruba a tom ale siaka Naawen ale te ba dii ayen ba tom la.

⁵ Mi a weeni fu nna kama ayen nuruba ta sunum welensa ale popola maŋsa ale Naawen abe ba ta wensie siaka ale wa. Dii nyiŋ la, nyaku de meena a basi ate ba a ta ka yaalika. ⁶ Nuruba ba gela a basi nyaku de meena kama alege daa

meena a kasim a nak nampaga kayaata. ⁷ Bala chaab a yaali kama ayen nuruba a jam ba jigi a bek ba Naawen sinsan̄a wie ate ba yaa sak ba. Alege, ba dek ze wie ŋaai ate ba a biisi ale seba chakka la kiriya.

⁸ Ti seba ayen Juuma Sinsan̄a nala kama, ase nuruba a nin pa ŋa a tom ŋa ale a weeni dii la.

⁹ Naawen an pa wa sinsan̄a a te ka baai ate wa nyɛ ate ba chim wayɔrisima nyam la. Wa pa ŋa a te ka nuru baai ale kan a va ŋa ale a zeri Naawen noai la baai ale kan a yaali Naawen wie womka la, ale baai ale kan daa welensa nyam la ale baai ale a ko nuruba ale maara a ko ba dek koba ale ba maba, ¹⁰ ba a bobi nipooba a goa ale a yaali nidɔaba bobi goom, a yik nuruba a ta chen̄ ga a da a nyeem a biisi venta wie, ale a pe a velim ale a tom tuim ŋaai meena ale kan a va wensie siuku sinsan̄a la.

¹¹ Wensie sinsan̄a a bo ka Naawen wamaŋsana po, ate Naawen a pa te mi ayen m mooli Naawen dii ale a ta zula ale a niak nuruba la wie.

¹² Mi a te Nyɔnɔwa Yeezu Kirisita jiam, dii nyin̄ la, wa jam seba mu a chak kama ate wa yaa lueri mu ayen m chim wa tomteerɔ. Wa pa wa pagrimu me a te mu ayen mi a tom wa tuimaŋa.

¹³ Dila po mi jam a kaasi ka wa yue, ale a le wa ale a daani wa yegayega. M jam ka siaka ale wa. Dila ale soa ate m jam ze m ale jam a nyɛ dii la. Alege Naawen a jam ta jirim ale mu, ¹⁴ ale a maari mu yegayega wa niaka nyin̄ ayen m siak a te wa ate ku nyɛ ate m ta yaalika ale nuruba. Siaka de

ale yaalika de abe nyini ka Yeezu Kirisita jigi, dii nyiŋ la, tama ale wa a yaa ka bunyi.

¹⁵ Ka wensie ale magsi me ayen nuruba siak a te nyaku de ayen Yeezu Kirisita a jam tɛnzuk de meena ayen wa vari ka nuruba ba tuimbaata po a basi ate ba va Naawen. Mi dek jam a tom ka tuimbaata a gaam nuru meena ¹⁶ alege, yogyɔgla de Naawen a yaa ta jiiirim ale mu kama. Ka boan nyiŋ ate wa nyɛ dila mi tuimbaata naabɔa jigi ya? Wa nyɛ kama ayen Yeezu Kirisita ale ta chichiiba nalimnyiini ale mi dii la, ku le sak ka baai a le ba jam ta siaka ale wa la ayen wa le nyɛ ka dila degadega ba jigi ate ba me nya wa nyuvuri dii ale kan ta kpeglimka la. ¹⁷ Basi ate ti a pak Naawen daa meena abe ti a te wa zula. Wa ka ti Naab waai ale kasim boro dii po meena wuu la. Wa ka wanyi dekki. Nuru an бага a nya wa. Ku be nyɛ dila.

¹⁸ M biik Timoti, m ŋman a weeni fu kama dii ate m liŋ weeni fu ayen fi nyɛ la, m be pa a nyo ka fi nisima po. Fi бага teeri dii po ate Naawen biisiteerɔma a biisi fi wie la? M be a weeni fu kama ayen fi pa ba wienɔa ate ba biisi magsi chaab ale fu la ate ŋa te fu pagrim ate fi a tom tuimaŋa nalimnyiini a te Naawen. ¹⁹ Abe fi siak te wa nalimnyiini a va wa ale popola maŋsa. Nuruba ba gela an va wa ale popola maŋsa ate ba pa ŋaŋ a te ŋa ate ba siaka a deri kaasi. ²⁰ Nuruba bayewa Yimeniyus ale Alezanda a jam maa ka ba po. Mi ale pa ba a nyo Sitaana nisima po ayen ba zamsi yam ate ba kan a le Naawen ya.

2

1-2 Yogyogla de mi a yaali kama ayen ni a nye Naawen jiam abe ni a salim wa a puusi a te waai meena ale nalima ale baai meena ale a nya ti zuk la. Puusi Naawen ayen wa maari ba ate ti meena a boro ale suyogini abe ti a va Naawen nalimnyiini abe ti a zuli wa. ³ Ti dan nye nna meena ku a peenti Naawen ti Varibasidowa sui kama. ⁴ Wa a yaali ayen ka waai meena ate nya varibasika ba tuimbaata po ate ba jam va wa a seba wa wensienja. ⁵ Dii nyin la Naawen ka dinyi. Nuru yen abe a le baga ta Naawen ale nuru biik a jam jigi yen ate ba a niak chaab. Nuru yenka de abe ka Yeezu Kirisita. ⁶ Wa zaani ka nuruba meena nanjkula po a kpi a te ba ayen wa vari ba ba tuimbaata meena po a basi. Da dii dannii ate Naawen le weeni varibasika de wie a sak nuruba la a paari kama ate wa yaa weeni a sak ba. ⁷ Dila ale soa ate wa lueri mi ayen m chim wa tuimtomdo a ga sak nuru baai ale kan daa Juuba la. Ayen m ga a sak ba ate ba ta siaka ale wa abe ba seba wa wensienja. Wie njaai ate mi a biisi la ka wensie. Mi daa velinvendika.

⁸ Dila nyin ate mi a yaali ayen jigi meena nidɔama ale va Naawen nalimnyiini la, a puusi Naawen. Ba kan ta supuurim ale nampaga nakka ale chaaba. ⁹ Mi a yaali me ayen nipooma a kan a jo gatta ase nidɔayaalisa la, alege ba a jo ba gataja ale yam. Ba kan pa ligra yegayega a da nanta a bobi ba zuk zuisanja, abe ba kan a su ni felima njaai diak ale pagra la, abe ba kan a jo garuk tii diak ale pagra la. ¹⁰ Alege ku nala kama ate ba basi ate tuimmanja a tagri ba

nalimu yaalika koalimaŋa. Dii nyiŋ la, ba a va ka Naawen. ¹¹ Ku a fe kama ate nipooba a seba ba dek yikka nalimnyiini abe ba nye nna chim a wom sinsaŋa. ¹² Mi kan siak ayen nipooba a sak nidoaba yaase, ba ta pagrim nidoaba zuwa. Ba a nye chim. ¹³ Dii nyiŋ la Naawen a liŋ nye ka Adam ale ge ku ŋaaniŋyiŋ a ŋman nye Iiv. ¹⁴ Sitaana an jam paasi Adam, ka nipowa ate wa jam paasi ate wa kaasi Naawen sinsaŋa. ¹⁵ Alege nipok a dan boro a biak bisa, Naawen a nya wa zuk kama ase wa nin kasim ta siaka ale wa ale ta yaalika ale sunum welen ale seba nyemagsika.

3

¹ Ka wensie ate nuruba weeni ayen nuru a dan poli wa sunum po ayen wa a tom Kirisita bisana ale a tu chaab la kpagi tuima, ku be ka wa nalun ate wa a yaali. ² Ku a fe ate wa chim nuru man waai ate nuruba kan nya wa wakaasuŋ la, abe wa ta nipok yeŋ nyiini, abe wa a nye chim chim abe wa a yik wa dek, wa chim yam nyonɔ, abe wa siak ate nichaanoba a jam wa yeri, abe wa baga a sak nuruba me. ³ Ku a fe ayen wa kan chim danyuirik ale kpaliŋ nyeero, abe wa kan a yaali ligra ale wa popola meena ku a fe ayen wa seba wa dek yikka daa meena, abe wa chim suyogini nyonɔ. ⁴ Abe wa baga a nya wa dokdemma zuk nalimnyiini ate wa bisana a siak wa noai abe ba a zuli wa. ⁵ Nuru a dan kan baga a nya wa dokdemma zuwa, wa le nye ka se a nya baai ale a va Yeezu Kirisita la? ⁶ Waai me ale chim Kirisita biik ate kuna diem beni la, kan

chim Kirisita bisa kpagiya. Wa dan deri chim kpagi nwuli, wa a ta ka kanjanta ate Naawen a bo mini wa ase Velinvendika la. ⁷ Ku a fe kama me ayen ni lueri nuru waai ale a nya zula nuru baai ale kan a va Yeezu Kirisita la jigiya. Kan daa di, chum dii po wa le nya chivie ate wa pa wa dek a nyo Velinvendika baruku po.

⁸ Siuk kula po, ku a fe me ate Kirisita bisaŋa ale a tu chaab la maaroma a tom ba tuimaŋa ale ninmuna. Ba kan chim noa buye buye nyamma. Ku a fe kama me ayen ba kan chim danyuirisa, abe ba kan va venta suita a nya nyuenta. ⁹ Alege ku a fe ayen ba a ta popola yena ale wensie ŋaai ale jam suk ate Naawen a yaa nyɛ ate ŋa nyini peelim la. ¹⁰ Kirisita bisaŋa a liŋ zamsi ba a nya, ate ba dan kan ta wariya ba yaa chim ba maaroba. ¹¹ Siuk kula po ku a fe kama me ayen ba pooma nyeka a nala, ba kan chim bumbobriba, ba yik ba dek nalimnyiini abe ba ta wensie wie meena po. ¹² Ku a fe ate maaro a ta nipok yeŋ nyiini abe ba a nya ba dokdemma zuk nalimnyiini. ¹³ Baai ale a tom a te nalimnyiini la, le nya zula ate ba kan a chali yogsum ale nuruba biisi te ka, ba siaka ale Yeezu Kirisita ale ka dii la.

¹⁴⁻¹⁵ Mi a poli ayen ku kan beni ate m jam fi jigiya. Alege m dan beni, gbanƙa de a le sak fu Kirisita bisaŋa ale a tu chaab la ale ba nyɛ dii a boro ale chaab la. Naawen waai ale boro la, ale soa ba. Bala ale yik Naawen wensieŋa a tara. ¹⁶ Wensie ŋaai ale jam suk ate Naawen a yaa nyɛ ate ŋa nyini peelim la, tama abe siaka kama ayen wensieŋa de ka wa kpeeni:

Yeezu Kirisita a jam chim ka nuru biik ate Naawen Chiika a sak nuruba ayen Yeezu ka wensie nyɔnɔ. Wa pa wa de a sak Naawen sabiiloma ate ba nya wa ate Naawen yaa a nye ate wa yiti kum po a jueli wenɲmazuk Naawen jigi. Wa ɲaawviirima a biisi wa wamaɲsaɲa ate ɲa tagli tɛɲka meena ate nuruba a ta siaka ale wa.

4

¹ Naawen Chiika a nyini ka peelim a weeni ayen chum dii po, nuruba ale basi ba siaka, abe ba wom chichirisa venta wie abe ba va chichiribaata sinsaɲa. ² Sinsaɲa de chaab pimpaasima nyam ale velim ate ɲa tagli jigi meena. Ba popolaɲa a kpi kama, nna ase ba a pa kutuk tuiluk a ji ba zuimaɲa la. ³ Ba le sak nuruba ayen ku an nala ate ba a faari nipooba, yaase nipooba a yali nidɔaba a yaase ku a kisi kama ate nuru a de ɲandiin ti gela. Alege ba ze ka Naawen ale nye ɲandiin tila a magsi deka ase baai ale ta siaka ale Yeezu a yaa seba ku wensieɲa jigini la, a nin nye Naawen jiam abe ba ge a de. ⁴ ɲanta meena ate Naawen a nye la, a nala kama. Dila nyiɲ la, fi dan nya jaab ate fi yaa nye Naawen jiam jaamu nyiɲ, kan chali yɔgsum, tanla. ⁵ Ti dan nye dila, Naawen wannɲi ale tama puusaɲa le basi kama ate jaab wala chim jawelen a te ti.

⁶ Fi dan pa wensie sinsaɲa de a sak fi suaataɲa Kirisita bisana fi le chim ka Yeezu Kirisita tomteero maɲ. Wie ɲaai ate fi va ɲa ale siak a te wensieɲa sinsaɲa me la, ɲala meena

le basi kama ate fi siaka a chim a gum du. ⁷ Kan gum chaab ale baai ale a sak sunsuelim n̄aai ale kan magsi chaab ale Naawen ate ba pa a sak nuruba la. Ba sunsuelimaṅa ka sunsuelim kayaata. Pii nyinṅ fi dek a zamsi Naawen wensie sinsanṅa ate ṅa bo fi sunum po ate fi boka a nyɛ ase Naawen la. ⁸ Fi dan pa fi nyinṅka a tom tuima ayen ka pagra, dila ale nala, alege Naawen wannɪ a dan bo fi sunum po dila a gaam taam ka yegayega, dii nyinṅ la, fi le nya nyuenta yogyogla ale chum dii po. ⁹ Ka wensie ate nuruba weeni nyaku de, ku be magsi ka nuruba siak nalimnyiini ayen ku ka wensie. ¹⁰ Ti a tom ti tuimaṅa yegayega a te ka Naawen waai ale sum boro la. Dii nyinṅ la, ti ta yiila wa jigi kama. Wa ka waai meena varibasido alege wa potim a a vari ka baai ale ta siaka ale wa la a basi.

¹¹ A weeni abe fi a sak nuruba wienṅa de. ¹² Basi ate fi boka po ale fi biik po, ale fi tuim nalinsa po, ale fi yaalika ale fi siaka, ale fi welensa, a sak Yeezu n̄aanviirima ba le ba nyɛ dii a va Naawen la. Fi diem ka bipaaluk alege fi daa nyɛ dila nuru kan nya siuk a pa fi chim biiga. ¹³ Basi ate fi nina muni ate fi a karim Naawen gbanṅka ate waai meena a wom. Saalim ba ate ba va Naawen siuku. Pa ka me a sak nuruma Naawen wie ate m jam. ¹⁴ Kan banṅ tiirim buui ate Naawen a pa a te fu dii po ate Naawen biisiteeroma a biisi Naawen pagrim nyinṅ ate Kirisita bisa kpanṅa a yaa pa ba nisana a vi fu zuk la. ¹⁵ Basi ate tuimaṅa de a bo fi sunum po ate fi va ṅa, ate nuruba meena a nya fi ale a tom tuimmaṅsa dii a gum du la. ¹⁶ Kpesi fi dek fi boka jigi ale fi ale a sak nuruma

dii la. Fi dan va wienja de nalimnyiini, da yen Naawen le jam vari fi dek ale baai ale wom fi noai la tuimbaata po a basi.

5

¹ Kan biisi jakpak a kaasi, alege biisi ale wa ase wa ka fi ko la. A biisi ale nidoabilisaŋa ase ba ka fi suaata la, ² ale nipok kpagsaŋa ase ba ka fi maba la, ale nipokbilisaŋa ase ba ka fi toba la, ale welensa.

³ A te zula pukogi ŋaai ale kan ta nuru ate wa a nya ba zuk la. ⁴ Pukogi dii ale ta bisa a yaase wa bisa bisa la, ba a nya wa zuk ate ku tuni ba nyamma ale nyɛ dii a te ba la. Ba dan nyɛ dila, ku le peenti Naawen sui. ⁵ Pukogi dii ale sum ka pukogi ale ka nuru ate wa a nya wa zuk la, ta yiila Naawen jigi kama a yaa a puusi wa yok ale kantueŋ a nya wa maarika. ⁶ Alege pukogi dii ale kasim va wa dek sunum yaalika suite la, a poom kpi kama ale vua. ⁷ Pa sinsaŋa de a sak fi nuruma ate waai kan pa yue kaasun a te ba. ⁸ Nuru waai a dan kan a nya wa nuruba zuwa, baai ale ŋmasi ka wa dokdem la, ku a sak ase wa basi wa siaka kama la. Wa poom chim nuru biok a gaam waai ale kan seba Naawen la kama.

⁹⁻¹⁰ Kan pa pukogi dii ale kan pai bena pisiyuebi a maa gum pukonja po, ka waai ale paari bena pisiyuebi. Dii ale gum du la, waai ale yali bunyi dekki, abe wa chim nipok waai ate waai meena a seba wa tuimmaŋsa noai po la, abe wa chim waai ale jam a nya wa bisa zuk nalimnyiini la, abe wa siak ate nichaanoba a jam wa yenni la, wa tom a te wa Kirisita bisa

vaanchaab abe wa kan ta kanjanta wa chim waai ale a maari baai ale a nam la, wa chim waai ale a poli tuimman̄sa nyiini wa sunum po la. Kirisita bisaṅa a nya pukogi wala choa zuk.

¹¹ Pukogi dii a dan kan paari bena pisiyuebi, kan ḡmarisi wa yonni a nyo gban̄ka po dii nyiṅ la, da dii dai wa a yaali kama ayen wa yali chora paalik. Wa kan ḡman ta ku wa sunum po ayen wa a tom ka Yeezu tuima. ¹² Wa dan nyɛ dila wa le kaasi wa pumpuulim ḡaai ate wa puulim ayen wa a tom Yeezu tuima nyiini la. Dila le basi kama ate Naawen jam weeni wa ayen wa nyɛ kaasi. ¹³ Wala choa me a zamsi ka nyiṅworuk ale a togli nuruba yie a pa wa dek a nyo ba wie po ale a bobri, ale a biisi wa ḡaai ale kan magsi wa a biisi ḡa wie la. ¹⁴ Mi a yaali ayen pukogi ḡaai ale diem ka nipok paalisa la, a yali choroba a biak bisa a nya ba dokdemma zuk ate ti dachaasana kan nya siuk a biisi gaam ti. ¹⁵ Boan nyiṅa, pukogi paalisaṅa ba gela a deri basi Naawen siuku kama ale a va Sitaana. ¹⁶ Nipok waai a dan ka Yeezu ḡaan̄viiro ate wa ta pukoga wa dokdemma po ku a fe ayen wa a nya ba zuk. Wa kan basi ate Kirisita bisaṅa a ji jimmu de. Ka pukogi ḡaai ale kan ta nuruba la, ate Kirisita bisaṅa a nya ba zuk.

¹⁷ Kirisita bisaṅa ale a tu chaab la kpan̄ṅa ḡaai ale a nya ba nuruma zuk nalimnyiini la, ale baai dek ale a sak Naawen wien̄a nalimnyiini la, ku a fe ate bala a nya tutuna nna yegayega. ¹⁸ Boan nyiṅa ba ḡmarisi Naawen gban̄ka po ayen, “Kan bobi ni a buui ate fi yik ayen bu fobi wiiti la noai ya.” Ba ḡman pilim ḡmarisi ayen, “Ku a fe kama ayen tomteerɔ a tuesi wa tutunaṅa.” ¹⁹ Nuru

waai a dan a yaali ayen wa toariŋ Kirisita bisaŋa ale a tu chaab la kpagini, basi ate wa pa nuru wanyi a yaase baye baai dek nina ale maa nya kpagini kaasunƙu la ate fi wom ba le ba weeni dii la. ²⁰ Baai ale a tom tuimbaata la, pii nyiŋ ate fi biisi ba a kaasi nuruma niŋ ate yɔgsum yik waai meena.

²¹ Naawen ale Yeezu Kirisita ale Naawen sabi-iloma baai ate wa lueri la meena ale mi seeroba ate m za a weeni fu ayen fi va mi sinsaŋa de, ate fi kan a yaali nuruba gela abe fi a zeri ba gela.

²² Kan kpabi pa fi nisa a vi nuruba zuk ayen ba chim ti Nyɔnɔwa tomteeroba dii nyiŋ la, ti dan nye dila ate ku ŋaanyiŋ ate ba a tom tuimbaata, fi me maa bo ba tuimbaataŋa po kama. Dila nyiŋ yik fi dek daa meena ale sunum welen.

²³ Kan fi a nyu nyiam nyiini, a nyu daam magla fi ponni ale kasim a daani fu la nyiŋ. Fi dan nye dila, ku le maari fu.

²⁴⁻²⁵ Nuruba gela a kan sugi a tom ba tuimbaataŋa. Ate Naawen ale bo ba buusa. Ba gela me a sugi a tom ba tuimbaataŋa kama ate ti ze ŋa noai po. Alege ku ŋaanyiŋ ŋa le nyini peelim. Ba gela me tuimmaŋsaŋa a sugi kama, alege ku ŋaanyiŋ ŋa le nyini peelim.

6

¹ Ku a fe ayen baai ale ka yom la, a te ba nyamma zula nalimnyiini ate nuru kan бага a kaasi Naawen yue a weeni ayen ti sinsaŋa ka sinsak kayaata. ² Ba nyamma a dan ka Yeezu ŋaanyiiriba, ku a fe ayen ba kan weeni ayen ba nyamma ale ka Kirisita bisa la nyiŋa ba kan te ba

zula. Alege ba a tom a te ba nalimnyiini yegayega dii nyin la, baai ale a nya nyuenta ba tuimaṅa po la ka ba Kirisita bisa chaab baai ate ba ta yaalika ale ba la.

A sak fi nuruma wienṅa de, abe fi a saalim ba ate ba va ṅa. ³ Baai meena ale a zeri ayen ba siak a te ti Nyonowa Yeezu Kirisita wensie wienṅa ṅaai ate ti a va nalimnyiini alege a pa ba dek sinsanṅa a sak nuruba la, ⁴ ba ta ka kanjanta alege ba ze jaaboa. Daa meena ba a yaali ka nampaga yegayega nakka, a yaali ayen ba a nye kpaliṅsa wie zuk, ate bala dek ale baai ale a wom ba wienṅa la yaa a de nyuri ale a waan chaab ale a kaasi chaab yue. Ba me ta ka chichama baata ale chaab. ⁵ Bala meena popolaṅa a kan ṅman a tom. Wensienṅa abe ṅman ka ba jigiya. Daa meena ba a kpaliṅ ka chaab ale a poli ayen ba dan va Naawen siuku ba le chim ka ligra nyam.

⁶ Ku ka wensie ayen fi dan va Naawen siuku ate fi sui peenti ale ṅanta baai ate fi ta la, fi jigsi kama. ⁷ Dii nyin la, ba ale biak ti la, ti an jam ta jaab a jam tenzuk de. Ti be dan kpi, ti an diem бага le pa jaab a ta cheṅ. ⁸ Dila nyin la, ti dan ta ṅandiinta a de ale gatta a jo dila magsi ti kama. ⁹ Alege baai ale a yaali ayen ba chim jigsiroba la, Sitaana le jam a paasi ba abe wa bari ba ba betta tuimaṅa po ale ba tuimbaata yaalika ate ba jam kaasi nna yegayega. ¹⁰ Dii nyin la, tuimbaata meena toḡatoga piilimka a nyini ka ligra yaalika yegayega jigi a jam. Nuruba gela a ta ku ba suniima po ka nna yegayega ayen ba ti nya ligra. Dila ale soa ate ba a basi Naawen siuku ate ba suniima a kaasi nna yegayega la.

¹¹ Alege fi Timoti, waai ale va Naawen la, kan a tom tuimbaataŋa de ate m poom weeni fu la. Basi ate fi nina muni ale tuimmaŋsa tomka abe fi a va Naawen nalimnyiini. Ta siaka ale wa abe fi ta yaalika ale nuru meena, yik fi dek. A nam fi ninammu. ¹² Dii po ate fi jam nyini peelim a zaani seeroba yegayega niŋ a pa fi dek a te Naawen la, wa pa ka wa nyuvuri dii ale kan ta kpeglimka la a te fu. Nmasi yik ka nalimnyiini dii nyiŋ la, ka dila nyiŋ ate wa wi fu. Be basi ate fi nina muni ale fi siaka ale wa ase nuru nina ale muni tigurik po dii la. ¹³ M za ka Naawen niŋ waai ale te ŋanta meena nyuvuri la, ale Yeezu Kirisita waai ale nyini peelim a biisi wensienŋa ale Gominawa Pontios Paalot la niŋ, ¹⁴ a weeni fu ayen, fi va dii ate m sak fu la. Ta sunum welen, ate waai kan baga a kaasi fi yue ale ge ate ti Nyɔnɔwa Yeezu Kirisita a ŋman pilim jam. ¹⁵ Naawen ka Naawen kprien waai ale soa ŋanta meena ale chim nalima meena Naab la, wa le tom ate wa ŋman pilim jam dii po meena wuu ate Naawen dek a yaali la. ¹⁶ Naawen nyiini ale boro dii po meena wuu ale bo wa jigini juijui ale a nyagsi a gaam wenbinni la. Nuru an baga jo ku jigini. Nuru an diem nya Naawen ya, yaase wa baga a nya wa. Wa pagrimu ale wa zulaŋa a boro ka dii po meena wuu. Ku be nye dila.

¹⁷ A sak nuru baai ale ta ŋanta yegayega la ayen ba kan a yaali yue ba ŋantaŋa nyiŋa. Ba kan ta yiila ba ŋantaŋa nyiŋa, a poli ayen ba a le kasim a nya ka masim ba nyiŋa. Da dii dai ba le jam a kaasi kama. Alege weeni ba ayen ba ta yiila Naawen jigi waai ale a te ŋanta meena ate

ti sue a peenti la. ¹⁸ Nanta yegayega nyamma de weeni ba ayen, ba jiksi me ale tuimman̄sa tom ka abe ba a yaali ayen ba pa ba n̄antaŋa a chari nuruba ba chaab. ¹⁹ Ba dan a nyɛ dila, chum dii po Naawen le te ba tiirinta a magsi chaab ale ba ale nyɛ dii la ate ba n̄masi yik nya wa nyuvuri maŋ kaai ate wa le pa a te ba la.

²⁰ Timoti, a nya wie n̄aai meena ate m pa a nyo fi nisima po la zuk. Kan pa fi dek a gum chaab ale nuru baai ale a weeni ayen ba a sak ka nuruba ba le ba nyɛ dii a seba Naawen la. Ba sinsan̄ŋa ka sinsak kayaata. Daa meena ba a nak ka ba dek betta nampaga kayaata ale a biisi wa bulorisa. ²¹ Dii nyin̄ la, nuruba gela a jam va ba kama ale ge basi Naawen wensie siuku vaka.

Naawen niaka le bo ale ni meena.

**The New Testament in the Buli language
(Ghana)**

**Buli: The New Testament in the Buli language
(Ghana) (New Testament)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buli (Ghana)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

24aad1ee-9f16-5a40-b094-5b16e513253a